

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 decembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Elena Covalenco, Nicolae Gordilă,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 mai 2013 declarate de inculpații

Rînja Serghei Nicolai, născut la 16 ianuarie 1991, originar și domiciliat în s.Vadul Rașcov, r-nul Șoldănești

și

Lomaca Alexandru Mihail, născut la 16 iulie 1987, originar și domiciliat în s.Vadul Rașcov, r-nul Șoldănești.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 11.01.2012 pînă la 22.03.2012,

instanța de apel de la 01.06.2012 pînă la 23.05.2013,

instanța de recurs de la 08.10.2013 pînă la 11.12.2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 22 martie 2012, Rînja Serghei și Lomaca Alexandru au fost condamnați în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 8 ani închisoare și, respectiv, la 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Rînja Serghei și Lomaca Alexandru, la 05 decembrie 2011, aproximativ pe la ora 24.00, aflîndu-se în s.Poiana, r-nul Șoldănești, împreună cu încă o persoană în privința căreia dosarul penal a fost disjuns în procedură separată, fiind în stare de ebrietate, în urma unui conflict apărut între ei și cet.Gorban Alexei și din relații ostile, intenționat i-au aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.334/D din 19 decembrie 2011, vătămări corporale sub formă de traumă bontă a abdomenului cu lezarea organelor interne: intestin, mezou, ilion, tratate postoperatoriu, care s-au agravat cu peritonită generalizată, pneumonie bilaterală, pielonefrită, multiple escoriații și echimoze ale corpului, iar în rezultatul insuficienței poliorganice, ca rezultat al sepsisului generalizat, la 14 decembrie 2011, a survenit decesul victimei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către succesorul părții vătămate V.Gorban și inculpatul S.Rînja, care au solicitat:

- succesorul părții vătămate, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpaților pentru fapta comisă să le fie stabilită o pedeapsă mai aspră, decît cea stabilită de prima instanță; admiterea integrală a acțiunii

civile și dispunerea încasării prejudiciului material în sumă de 27000 lei și a celui moral în sumă de 200000 lei;

- inculpatul S.Rînja, casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile sale să fie reîncadrate din prevederile art.151 alin.(4) în cele ale art.323 alin.(1) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă, reieșind din faptul că dînsul i-a aplicat victimei doar două lovituri cu piciorul în umăr cînd acesta se afla la pămînt, în rest victima a fost bătută de către A.Lomaca.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 mai 2013, a fost respins, ca nefondat, apelul inculpatului S.Rînja și, admis apelul succesorului părții vătămate, casată sentința, inclusiv din oficiu, și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care S.Rînja și A.Lomaca au fost recunoscuți vinovați în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa de 8 ani închisoare și, respectiv, de 9 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea de la S.Rînja și A.Lomaca în beneficiul succesorului legal al părții vătămate V.Gorban a prejudiciului material în sumă de 27000 lei și a celui moral în mărime de 200000 lei. În rest sentința a fost menținută.

4.1. Instanța de apel, constatînd că prima instanță la examinarea cauzei a încălcat prevederile art.33 alin.(2) pct.5) Cod de procedură penală, deoarece judecătorul I.Ghilaș a examinat în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției cauza penală în privința inculpatului minor Gh.Malanciuc, învinuit în săvîrșirea aceleiaș i infracțiuni prin coparticipație cu A.Lomaca și S.Rînja, și a pronunțat în privința lui o sentință de condamnare, iar ulterior a examinat prezenta cauză penală și a conchis de a casa sentința și a relua cercetarea judecătorească potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Pentru pronunțarea hotărîrii date instanța de apel a constatat că Rînja Serghei și Lomaca Alexandru, la 05 decembrie 2011, aproximativ pe la ora 24.00, aflîndu-se în s.Poiana, r-nul Șoldănești, împreună cu încă o persoană în privința căreia dosarul penal a fost disjuns în procedură separată, fiind în stare de ebrietate, în urma unui conflict apărut între ei și cet.Gorban Alexei, din relații ostile, intenționat i-au aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.334/D din 19 decembrie 2011, vătămări corporale sub formă de traumă bontă a abdomenului cu lezarea organelor interne: intestin, mezou, ilion, tratate postoperatoriu, care s-au agravat cu peritonită generalizată, pneumonie bilaterală, pielonefrită, multiple escoriații și echimoze ale corpului, iar în rezultatul insuficienței poliorganice, ca rezultat al sepsisului generalizat, la 14 decembrie 2011, a survenit decesul victimei, iar vătămările corporale cauzate se află în raport causal direct cu pricina morții.

Astfel, instanța de apel, audiind inculpații S.Rînja și A.Lomaca, succesorul părții vătămate V.Gorban, care a relatat că feciorul său aflîndu-se în spital, și-a revenit și i-a povestit că dînsul se întorcea acasă și a fost lovit în cap, doborît la pămînt și bătut cu picioarele de 3 sau 4 băieți din s.Vadul Rașcov, pe care pînă la aceasta îi văzuse în bar, și actele cauzei - raportul de expertiză medico-legală nr.334/D din 19 decembrie 2011, prin care s-a constatat că decesul victimei a survenit în rezultatul insuficienței poliorganice, ca rezultat a sepsisului generalizat, instalat pe fundalul

traumei bonte a abdomenului cu lezarea organelor interne: intestin, mezou, ilion, tratate postoperatoriu, care s-au agravat cu peritonită generalizată, pneumonie bilaterală, pielonefrită, multiple escoriații și echimoze ale corpului, care se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață, avînd raport cauzal direct cu pricina morții, a concluzionat că acțiunile acestora urmează a fi încadrate în baza art.151 alin.(4) Cod penal, deoarece inculpații acționînd cu intenție, prin complicitate, i-au provocat victimei, vătămare intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață, ce a provocat decesul acesteia.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpaților, precum că nu dînșii au bătut victima, motivînd că acestea au fost date cu scopul de a evita răspunderea penală pentru fapta comisă, respingînd totodată și afirmațiile lor, precum că au dat declarații fiind impuși și influențați de colaboratorii de poliție, deoarece, prin ordonanța din 01.10.2012, a fost verificată versiunea la pretinsa maltratare, refuzîndu-se în pornirea urmăririi penale pe faptul dat din lipsa elementelor constitutive ale vreunei infracțiuni, iar declarațiile inculpaților vin în contradicție cu cele declarate de ei pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei, unde dînșii, fiind asistați de apărători, au recunoscut că împreună cu complicele minor, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele părții vătămate A.Gorban și au indicat detalii, care nu puteau fi cunoscute colaboratorilor de poliție, ce investigau cazul, fiind confirmate și prin procesele-verbale de confruntare, de verificare a declarațiilor la fața locului și referatul presentențial de evaluare psiho-socială a personalității lor, unde aceștia nu au înaintat careva plîngerii asupra comportamentului colaboratorilor de poliție și și-au recunoscut vina, căindu-se de cele comise.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpaților, instanța de apel, ținînd seama de prevederile art.61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, care, potrivit art.16 alin.(5) Cod penal face parte din categoria celor deosebit de grave, de urmările prejudiciabile, de motivul acesteia, de persoana inculpaților, care sînt caracterizați, A.Lomaca - negativ și S.Rînja - pozitiv, a ajuns la concluzia că pedeapsa privativă de liberate va fi oportună pentru corijarea și reeducarea acestora.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate A.Gorban, instanța a considerat-o întemeiată, urmînd a fi admisă integral, reieșind din faptul că victima era unicul întreținător al fiului său minor și a mamei sale, care este persoană cu dizabilitate accentuată și, care a rămas fără susținere, iar prin probele prezentate și anexate la materialele dosarului se probează cheltuielile suportate de către aceasta pentru internarea în spital a victimei și serviciile funerare, aceste cheltuieli fiind în legătură cauzală cu acțiunile inculpaților.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare inculpații A.Lomaca și S.Rînja, care solicită:

- inculpatul A.Lomaca care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 9) și 12) Cod de procedură penală, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd că dînșul nu este vinovat, fiindcă nu a comis fapta dată, instanțele nu au apreciat corect toate probele administrate în cauză, iar la urmărirea penală a fost influențat de către colaboratorii de poliție să recunoască vina în cele incriminate, că în cauză lipsesc probe certe ce ar demonstra vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunii imputate;

- inculpatul S.Rînja care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei, ori pronunțarea

unei noi hotărîri echitabile, invocînd că în cauză nu s-a constatat faptul că victima a decedat anume de la loviturile aplicate de el, expertiza medico-legală a fost efectuată după decesul victimei și nu a fost constatat în urma cărui fapt a survenit decesul acestuia - din cauza loviturilor aplicate, ori din cauza intervenției chirurgicale nereușite; acțiunea civilă în partea prejudiciului material în sumă de 27000 lei, nu este probată, iar în partea prejudiciului moral este exagerată.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursurile urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul A.Lomaca.

Potrivit textului recursului, recurentul a invocat ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8), 9), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau acesta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. Însă făcînd referire la aceste temeiuri, dînsul a invocat cu totul alte argumente care nu-și găsesc reflectare în temeiurile menționate, considerînd că instanțele de fond, la pronunțarea hotărîrilor de condamnare nu au dat o apreciere corectă probelor, considerînd că a fost incorect condamnat.

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Instanțele de fond au cercetat toate probele prezentate de părți și le-au dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor adunate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpaților. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textele sentinței și deciziei instanței de apel. Temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

La acest capitol, Colegiul constată că prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpații, succesul părții vătămate A.Gorban, martorii Gh.Malanciuc, Iu.Gorgan, L.Cîrnici, I.Cîrnici, a cercetat actele cauzei, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea judecătorului că vinovăția inculpaților în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal pe deplin a fost dovedită.

Instanța de apel, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, deoarece argumentele apelanților nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere depozițiile inculpaților, succesoriului părții vătămate A.Gorban, și actele cauzei – raportul de expertiză medico-legală nr.334/D din 20.12.2011, care sînt descrise în decizia instanței și aceste probe nu trezesc careva dubii.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate inculpaților, inclusiv vinovăția acestora, după cum rezultă din sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

La fel, Colegiul conchide că temeiurile invocate la pct.9) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, de asemenea nu persistă în cauză, deoarece instanța de apel nu a făcut o altă încadrare juridică a faptei, decît cea sub care a fost pus sub învinuire A.Lomaca, iar fapta pentru care a fost condamnat este prevăzută de legea penală și hotărîrile au fost adoptate în baza articolului în care i-a fost înaintată învinuirea.

În atare situație, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului declarat inculpatul A.Lomaca, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul S.Rînja.

Reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Fiecare probă, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Aceste prevederi obligatorii ale legii procesual penale au fost respectate la judecarea apelului.

Colegiul penal constată corectă și întemeiată concluzia instanței de apel privind vinovăția lui S.Rînja și încadrarea juridică a acțiunilor acestuia ce se bazează pe cumulul de probe administrate în cauză, amplu analizate și just apreciate, și care confirmă vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

Instanța de recurs constată că recurentul nu a făcut trimitere în recurs la un careva temei concret din cele prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, dar critică hotărîrea dată doar în latura civilă, considerînd că succesoriul părții vătămate nu a prezentat probe ce ar justifica suma prejudiciului material, iar despăgubirile morale încasate în beneficiul acesteia în mărime de 200000 lei, sînt exagerate.

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii instanței de apel sub acest aspect, Colegiul consideră că instanța, correct a admis acțiunea civilă a succesoriului părții vătămate, motivîndu-și soluția în partea dată, prin faptul că probele prezentate de succesoriul părții vătămate și anume bonurile de plată, confirmă cuantumul prejudiciului material suportat pentru tratarea victimei și înmormînarea acesteia,

cheltuieli care au fost în legătură cauzală cu acțiunile inculpaților. Justificată și întemeiată este soluția instanței de apel și în partea încasării de la inculpați a sumei despăgubirii morale în mărime de 200000 lei în folosul succesorului părții vătămate, reieșind din faptul că victima era unicul întreținător al fiului său minor și a mamei sale, ce este invalid de gradul II și, care în rezultatul decesului tatălui său, a rămas fără susținere.

În acest aspect, instanța de recurs ține să enunțe că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că îndemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu. Astfel instanța de apel, ținând cont de gradul de vinovăție al autorilor prejudiciului, suferințele psihice ale succesorului părții vătămate, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție acesteia, corect a dispus încasarea prejudiciului moral în mărimea solicitată de V.Gorban, deoarece anume această sumă îi va aduce o satisfacție compensatorie în urma decesului unicului fiu.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursurilor înaintate în cazul în care se constată că acestea sînt vădit neîntemeiate.

În circumstanțele stabilite, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor declarate de inculpați, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpații Lomaca Alexandru și Rînja Serghei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 mai 2013, în propria lor cauza penală, fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 decembrie 2013.

Președintele

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă